

ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2021

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍ 2

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՝ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույյկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար:
Ուշադիր եղիր պատասխանների ձևաբուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարրերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 45-50-րդ և 66-68-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշանը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կրկնակ բաղաձայն կա:

- 1) մ-կատարափ, հետաք-ին, զ-ել, ա-կուն
- 2) ֆի-ական, միատա-, ու-աբերձ, հո-ուիի
- 3) տո-ա, պ-ահողմ, ըն-արմանալ, ու-անկյուն
- 4) այ-ուրեն, բա-ադ, բնօ-ան, եր-ենցադ

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում դ:

- 1) փ-ձկալ, տա-տկալի, դժո-ք, փայծա-
- 2) թ-պոտ, ա-բյուր, ու-տափուշ, ա-տոտել
- 3) գա-տնիք, գա-թօջախ, մա-թանք, ա-ճատել
- 4) սանդու-ք, հա-ճապակի, ցնցու-, քու-ք

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են երկվանկ:

- 1) բժիշկ, արկղիկ, երբևէ
- 2) սպի, էակ, տկար
- 3) վայրէջք, կոռունկ, սյուն
- 4) կարծր, բնաբան, գրիչ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հնչյունափոխություն կա:

- 1) հնամենի, ուխտադրուժ, վերջնական, առվեզը
- 2) բազմարիվ, ամրակուռ, շարագուշակ, վիմագիր
- 3) երեսնամյա, կատվառյուժ, վրիպակ, քմահաճ
- 4) աշնանացան, կառապան, պատվիրել, փոթորկահույզ

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի ընդգծված ո-ն է արտասանվում օ:

- 1) անորակ, անողոք, ենթառովայնային, ովնէ
- 2) անորոշ, սառնորակ, արևորդի, կրծոսկը
- 3) տարորոշել, հնատճ, անորսալի, ութոտնուկ
- 4) քաջորդի, անողնաշար, անողորմ, արջառու

6 Ո՞ր տարրերակում է տառակապակցության թվային արժեքը միշտ նշված:

- 1) ԿԵ-57
- 2) ՂԵ-96
- 3) ՀԴ-74
- 4) ԶԳ-63

7 Ո՞ր շարքի բոլոր բառագույգերն են կազմված հոմանիշներից:

- 1) պիրկ-ձիգ, լաջվարդ-կապտագույն, անըստօյուտ-անթերի
- 2) լեզենդ-ավանդագրույց, բարվոքել-լավացնել, խանդաղատանք-սերևերանք
- 3) շաղակրատ-շատախոս, բուրվառ-խնկաման, արահետ-բացատ
- 4) արտասվախառն-լացակումած, խոռոչ-խորշոմ, ամբողջ-բովանդակ

8

Ո՞ր տարբերակում բառի սխալ բացատրություն չկա:

- 1) **լերկ** – բուսականությունից գուրկ, **հովեկ** – զեփյուռ, մեղմ քամի
- 2) **անկարգել** – ջրի հոսանքը փակող պատճեց, **դերձան** – կարի թել
- 3) **ոսորեն** – թանկարժեք քար, **հրովարտակ** – թագավորի գրավոր դիմում
- 4) **դարակազմիկ** – չափազանց նշանակալից, **ակնարկ** – ոչ ուղղակի ասված խոսք

9

Ո՞ր տարբերակում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն չկա:

- 1) **որիշի երգը երգել** – սեփական կարծիք չունենալ, **հաշվի նստել** – չարաշար պատժել
- 2) **մի սանրի կտավ** – միևնույն գործին նվիրված, **պղտոր ջրում ձուկ որսալ** – խառնաշփոթ վիճակից օգուտ քաղել
- 3) **ջուրը զցել** – անօգուտ վատճել, **սպիտակ դրոշ բարձրացնել** – պայքարի կոչ անել
- 4) **ձեռքերը շփել** – հաջողությունից ուրախանալ, **հացի մեջ աղ չլինել** – երախտիքը չգնահատվել

10

Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն բառերի համարները, որոնք գործածված են փոխարերական իմաստով:

*Ծամփան 1. ոլորում դեռ իջնում էր վար՝
Դեպի դաշտերի 2 զիրկը, ուր չկար
3. Սարդկային աղմուկ ու երգ ու շառաչ,
Երազ էր կարծես՝ անապատ դարձած:
Ու լուր էր այնպես: Վայրկյանն էր 4. հոսում:
Ու հին լրության 5. լարիրինքոսում
6. Սպասում էին դաշտ, հովիտ ու քար,
Կարծես թե մեկը 7. այցի պիտի գար:*

- 1) 1, 2, 3, 5, 6
- 2) 1, 3, 4, 6, 7
- 3) 2, 4, 5, 6
- 4) 2, 5, 6, 7

11

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ ածանցավոր:

- 1) ասմունք, հրաժեշտ, ցրիչ, ընձենի
- 2) դյուրին, ալեծածան, փական, բառացի
- 3) ծորակ, սմբուկ, բռչուն, մակրայ
- 4) հակակրանք, պարագլուխ, տրամադիր, լծկան

12

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) այգեգործ, բարեգութ, ալեծուփի, հմայագեղ
- 2) համաձայն, առևտուր, դիմանկար, ձյունագես
- 3) թախծանուշ, ոսկեվառ, դրամաշնորհ, կարեվեր
- 4) նկարագարդ, զեղաշուր, քարածուխ, չարախոս

13

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում վա հոլովման:

- 1) ամիս, վայրկյան, վաղուց, գիշեր
- 2) շաբաթ, կեսօր, րոպե, առաջ
- 3) նախնադար, տարի, առավոտ, երեկ
- 4) երբ, ամառ, այսօր, ժամանակ

14

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում -մեր վերջավորությամբ:

- 1) հայագետ, գործազուրկ, մարդասեր, ծաղկաթերթ
- 2) քարտաշ, օրացույց, շարասյուն, ռուս
- 3) խմբագիր, ժանր, նախագահ, անտառահաստ
- 4) երկնաքեր, սևամորթ, նետաձիգ, ակնարույժ

15

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ածականներ:

- 1) բաղձալի, ամենափոք, վայելուչ, մկանուտ
- 2) առաջնային, մշտապես, բարձրորակ, իրաշալի
- 3) ավելորդ, վճռորոշ, խավարամած, հմայիչ
- 4) մարդախույս, չվող, միակ, պարզունակ

16

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են աև խոնարհման:

- 1) հազեցել, ծովանում, մոտեցավ, դարձել
- 2) ելավ, կխորանա, բարձրանում, խաղացած
- 3) մոնչացող, ասաց, փութացող, զվարճանում
- 4) զայրացել, շողալու, լիացած, հասավ

17

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են դերանուններ:

- 1) այսինչ, մի քանի, մեկը, քառորդ
- 2) ինչու, ոչ ոք, քանի որ, մյուս
- 3) որպիսի, սույն, ողջ, ոմն
- 4) ով, նույնալիսի, ոչինչ, բազմիցս

18

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են պարզ (առանց բայական ածանցի):

- 1) կապկաել, փոշոտել, մեղանչել
- 2) բռնել, վատնել, փշրտել
- 3) օգնել, գլորվել, հավատալ
- 4) թարգմանել, վիճարկել, ուշանալ

19

Ո՞ր տարբերակում բառի ձևաբանական վերլուծության սխալ չէ:

Դեռ միքանի ժամկար մինչև ճաշը, բայց դահլիճն արդեն կազմու պատրաստ էր. պատուհանների ու դարսակների մետաքսյա վարագույրները խնամքով վեր էին բարձրացրած, և նրանց միջից երևում էին բոլոր բանկագին անորները:

- 1) **կար** – պակասավոր բայ, ըղձական անցյալ, **բայց** – համադասական շաղկապ
- 2) **մինչև** – ստորադասական շաղկապ, **բոլոր** – որոշյալ դերանուն
- 3) **դեռ** – ժամանակի մակրայ, **երևում էին** – սահմանական եղանակ, չեզոք սեռ
- 4) **բարձրացրած** – պատճառական բայ, հարակատար դերբայ, **խնամքով** – ձևի մակրայ

20

Տրվածը ինչպիսի՞ նախադասություն է:

Ի՞նչ ես գազազում, իմ վիրավոր սիրու:

- 1) բայական անդեմ
- 2) անենքակա
- 3) թերի
- 4) անվանական անդեմ

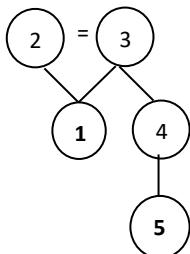
21

Ո՞ր նախադասության մեջ վերաբերական չկա:

- 1) Այցելին, գոնե երա՞զ բեր:
- 2) Արդյոք ո՞ւր ես, խորհրդավո՞ր արշալույս...
- 3) Գուցե ես լամ բախտիդ համար, իմ անգի՞ն:
- 4) Ո՞նց է ժպտում իմ հոգին Չարին, բարուն, ամենքին:

22

Ո՞ր նախադասությունն է համապատասխանում տրված գծապատկերին:

- 1) Քանի որ նրա շուրջը ամեն ինչ գեղեցիկ էր, ամեն որ ձգտում էր դուր գալ նրան՝ շարունակ հաճոյանալով, որպեսզի ինքն էլ ուրախ և երջանիկ զգար, ինչպես հրեշտակներն են անհոգ ու երջանիկ:
- 2) Մինչ նա խոսում էր, ես նայում էի տիկին Պիրտնին և սպասում, թե ինչ է պատասխանելու, որ ես փարատեմ իմ կասկածները:
- 3) Հենց որ նստեց նստարանին, սկսեց խոսել Փարիզի մասին, բայց ամբողջ ընթացքում չէր նկատում իմ զայրույթը, որ առաջացավ այն պահին, երբ նա սկսեց խոսել:
- 4) Լինելով մարմնեղ և գունատ՝ նա ինձ երբեք դուր չէր եկել և չէր գրավել, քանի որ նրա մեջ աստիճանաբար հայտնաբերում էի այնպիսի գծեր, որոնք ինձ տհաճ էին:

23

Ո՞ր նախադասության մեջ բացահայտիչ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Այնպես ես գալիս այնպես գնում Ով դու արարող և ավերիչ:
- 2) Գալիս ես որպես իրարանցում Եվ անց ես կենում որպես երազ:
- 3) Ինձ դաշտային երկրի բնակչիս վրա լեռը մի առանձնակի դյուքական տպավորություն գործեց:
- 4) Նա իմ առաջին սերն էր առաջին սերը որ երբեք չի մոռացվում:

24

Ո՞րն է տրված նախադասության տրամաբանական ճիշտ շարունակությունը:

Իսկ հոկտեմբերի տասնիննիստ ճամփորդության չորրորդ ամսում, ճյունն այնպես առատորեն տեղաց,

- 1) որ իրար խառնեց ճամփա ու կածան:
- 2) ասես իրար խառնելով ճամփա ու կածան:
- 3) կարծես չպիտի իրար խառնվեին ճամփա ու կածան:
- 4) որով իրար խառնվեցին ճամփա ու կածան:

25

Ո՞ր տարրերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Ամայի արտերի անցնում էր Լառ-Մարգարը, ջուր տալիս ծարակ հասկերին:

- 1) մեջերից
- 2) միջով
- 3) մեջ
- 4) միջև

26

Ո՞ր հատվածում քաղաքյալ ստորոգյալ չկա:

- 1) Թանապուրի տաք գոլորշին
Գերանին առնում
Եվ այունն ի վար գլոր-գլոր
Ուզունք էր դառնում:
- 2) Նայի՛ր, դստրի՛կ, իշխանազուն
Էս քաջերին լայնալանջ,
Այժմ պիտի հանդես դուրս գան,
Պայքար մտնեն քո առաջ...
- 3) Ինձ համար հերիք էր արդեն
Ժպտալդ ու լալդ...
- 4) Եվ առավել լավ չէ՝ արդյոք,
Որ մարդու ոտքը սայթաքի,
Քանի թե լեզուն:

27

Ո՞ր տարրերակում են ճիշտ նշված այն թվերը, որոնց տեղում բութ պիտի դրվի:

Վահանը Սոսկվայից չհեռանալու պատճառ իսկապես ուներ(1) նաև նամակով դիմել էր Էջմիածին(2) Գևորգյան ճեմարանի վարչությանը(3) խնդրելով(4) իրեն ուղարկել արտասահման(5) մասնագիտության մեջ խորանալու: Ստածում էր(6) կը մրտառածեն իրեն(7) խոստումնալից բանաստեղծին:

Սակայն որքան էլ զարմանալի է(8) ճեմարանից եկավ մերժողական պատասխան և նա տեղի տալով Սոսկաննայի խնդրանքին(9) մեկնեց Ստավրոսով:

- 1) 2, 3, 5, 6, 7
- 2) 1, 2, 4, 6, 8
- 3) 2, 3, 4, 7, 8
- 4) 1, 2, 5, 6, 9

28

Ո՞ր նախադասության մեջ տեղի պարագա չկա:

- 1) Անդոն երեմն ինձ հարցնում է իմ տեսած քաղաքների, իմ կարդացած գրքերի մասին:
- 2) Գյուղից ներքև գետն արմունկ է կազմում, հունը թեքում ու կորչում:
- 3) Կուրծքը սպիտակ ջրածտերը թռչում են քարից քար, կրծքերը երերացնում, ծվծվում:
- 4) Զիերը ահ ու սարսափով կանգնում էին կիսաքանդ կամրջի առաջ՝ վախենալով նրանվ անցնելուց:

29

Թվերի դասավորության ո՞ր տարրերակն է համապատասխանում տեքստի տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Նա դեռ շատ երիտասարդ էր, երբ ձեռնարկեց անհավատալի դժվար մի աշխատանք: Մի քանդակագործ ավելի քան հինգ մետր բարձրությամբ մարմարե բեկորից սկսել էր արձան քանդակել, բայց փչացրել էր մարմարն ու այդպես էլ քողել: Լավագույն վարպետներն անգամ հրաժարվում էին այդ խեղված մարմարից քանդակ ստեղծելուց:
 2. Քանդակագործն իր հերոսին պատկերել է մարտի պատրաստվելու պահին: Լայն բացած աչքերով նայում է նա հսկային՝ ձախ ձեռում սեղմած պարսատիկը:
 3. Միքելանջելոյի տաղանդը բավականին վաղ է դրսնորվել, և նա, հակառակ հոր կամքի, որոշել է նվիրվել արվեստին: 13 տարեկան էր, երբ դարձավ նկարչի աշակերտ, և շուտով հոյակապ քանդակների հեղինակ էր արդեն:
 4. Միքելանջելոն հանձն առավ այդ գործը: Երեք տարի անց Դավիթի քանդակը պատրաստ էր: Հինավոր առասպելը պատմում է, որ մենամարտում Դավիթը հաղթում է իր ժողովրդի թշնամուն՝ հսկա Գոդիարին:
- 1) 3, 1, 4, 2
 2) 2, 3, 4, 1
 3) 2, 3, 1, 4
 4) 3, 4, 1, 2

30

Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը գործածված չէ:

*Զկնիկն առվիմ խուտուս տվեց,
 Եվ առում՝ պարզ ու անքիծ,
 Քրքալով ուշաքափեց
 Ու ձորմ ընկավ քարափից:*

- 1) անձնավորում
- 2) շրջադասություն
- 3) համեմատություն
- 4) հանգավորում

31

Թվերի ո՞ր դասավորությունն է համապատասխանում քանաստեղծության հատվածների հաջորդականությանը:

1. Նորից ես մանուկ եմ այսօր,
 Դրախտ է նորից իմ հոգում
 2. Արել հանգչում է հեռվում,
 Գետից բարձրանում է մշուշ
 3. Հերիաքդ անվերջ օրորում,
 Իլիկդ խոսում է անուշ
 4. Նայում եմ, մինչև որ անզոր
 Գլուխ ծնկիդ է թեքվում
- 1) 4, 1, 2, 3
 2) 4, 2, 1, 3
 3) 2, 1, 3, 4
 4) 2, 1, 4, 3

32

5-րդ դարի հեղինակներից որի՞ ստեղծագործությունն է ներկայացնում է հայ նախարարական տոհմերի ծագումնաբանությունը:

- 1) Փավստոս Բուզանդի
- 2) Ղազար Փարպեցու
- 3) Ազարանգեղոսի
- 4) Մովսես Խորենացու

33

Նշվածներից ո՞վ ում է անիծում՝ ասելով. «Անմահ ըլմես, անժառանգ»:

- 1) Ջենի Թորոսը՝ Սեծ Սիերին
- 2) արտատեր պառավը՝ Դավթին
- 3) Դավիթը՝ Փոքր Սիերին
- 4) ալևոր ծերունին՝ Մըսրա Սելիքին

34

Ինչպես է Գ. Զոհրապի «Զարուղոն» նորավեափի նույնանուն հերոսը բանտ ընկնում:

- 1) Նրան մատնում է իր սիրած աղջիկը:
- 2) Բոնվում է մեծ գողության մեջ:
- 3) Սպանում է սիրած աղջկա հետ կապված տղային:
- 4) Կովի է բռնվում ոստիկանության հետ:

35

Ո՞րը Բաֆֆու՝ ազգային-ազատագրական պայքարին նվիրված վեպերից չէ:

- 1) «Խենքը»
- 2) «Կայծեր»
- 3) «Զալալեղին»
- 4) «Ուսկի աքաղաղ»

36

Ա. Շիրվանզադեի «Պատվի համար» դրամայի ո՞ր հերոսի խոսքն է.

«Ի՞նչ պիտի մտածեն. կասեն, որ Էլիզբարյանը գող էր և այժմ, դատաստանից վախենալով, գողացածը ետ է տալիս: Արի ու այն ժամանակ երևացիր հասարակության մեջ»:

- 1) Անդրեաս Էլիզբարյանի
- 2) Սաղաթելի
- 3) Բագրատի
- 4) Սուրենի

37

Ո՞ր շարքում են նշված Դ. Դեմիրճյանի «Վարդանանք» վեպից վասակյանների անունները:

- 1) Արտակ Մոկաց, Ալոնդ Երեց
- 2) Գաղիշո Խորխսոռունի, Արտակ Ոշտունի
- 3) Կողակ, Սրվանձտյա Գարեգին
- 4) Ատոմ Գնունի, Դավիթ սեպուհ

38

Ո՞ր շարքի բոլոր ստեղծագործությունների հեղինակն է Ե. Զարենցը:

- 1) «Դանթեական առասպել», «Էլի գարուն կգա», «Գանգրահեր տղան»
- 2) «Դեպի լայոր Մասիս», «Անվերնագիր», «Իջնում է զիշերն անգութ ու մթին»
- 3) «Ամրոխմերը խելագարված», «Հայրենիքիս հետ», «Վահագն»
- 4) «Հավերժական սերը», «Տաղ անձնական», «Մահվան տեսիլ»

39

Տրված բառերից քանիսո՞ւմ ուղղագրական սխալ կա.

բաղդատել, բամբեր, դշխուհի, անհողիող, երկվորյակ, դիցուկ, գորգոռոց, ապաշխարհել, կորնթարթ, փեղկ:

40

Նշվածներից քանի՞սն են Նահապետ Ջուշակի հայրենները:

«Կելնեմ, կու գնամ, մանկտի՛ք», «Քանի՞ ու քանի՞ ասեմ», «Դուն էն զիխեն իմաստուն իս», «Երեկ ցորեկով բարով», «Եկին ու խապար բերին», «Տու՞ր ինձի, Տե՞ր, ուրախությունն անանձնական», «Աշխարումս ախ չիմ քաշի»

41

Ընդգծվածներից քանի՞սը դերբայական դարձված չե՞ն (նախադասությունները կետադրված չեն):

- **Մի ակնքարք չանցած** հիվանդը կարկառեց ձեռքերը և գրկեց աստվածուհու ծնկները:
- Աղամը որ հեռվում կանգնած հափշտակված նայում էր Լիլիթին **սիրտ առնելով** մոտեցավ նրան:
- Գնաց լճափի թափառեց պուրակներում **պրատելով ամեն բուի ու մազան**:
- **Հոգմած ուժասպառ** հասավ նա Բուխարայի պարիսպներին:
- **Տիեզերքի ամենատես աջից վատ արարքներդ ծածկելու համար** չես կարող պատսպարվել ոչ ծովի անդունդներում ոչ լեռների խորին վիհերում:

42

Տրված բառազույգերից քանի՞սն են կազմված հականիշներից.

Երանգավառ–տամուկ, վեհանձն–փոքրողի, խոժովել–ժպտալ, բանուկ–սակավագնաց, առաքուր–անջրպետ, պարպել–լիցքավորել, կարծրատիպ–ազատախոհ:

43

Տրված նախադասության մեջ քանի՞ կապ կա:

Հոր տնից վերադառնալուն պես Սանդուխտը սկսեց արագ-արագ հավաքել երեխայի կողմից տնով մեկ թափթիած իրերը, նախքան սկսուրը կգար եկեղեցուց:

44

Նախադասություններից քանիսո՞ւմ ստորակետ չպիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- Այդ լուրը կարծես թե նրան այլայլեց և մի թերև կարմիր գույն պարուրեց նրա դեմքը:
- Երկրագնդի վրա ապրող մեծաթիվ թե փոքրաթիվ բոլոր ժողովուրդների թիվը հասնում է մոտ երկու հազարի:
- Նամակը վերցնելու համար նա խոնարհվեց և միևնույն ժամանակ մի գողունի հայացք ձգեց վրաս տեսնելու դեռ նայում եմ արդյոք իր վրա:
- Մի տարօրինակ կառույց էր դա մեկուսի կանգնած բարձունքին և գրավում էր բոլոր անցորդների ուշադրությունը:
- Պառավը կարծում էր Աղունը կախարդել է իր որդուն և հիմա այնտեղ նա նրան է պարզում իր բարի ժամանությունը:

45

Ո՞ր բառերն են կազմությամբ բարդ.

1. մարդ-մուրդ, 2. ոչինչ, 3. տրտմաշուր, 4. հողմահարում, 5. անկյունագիծ, 6. սնանկ,
7. կարճալիք, 8. տեղատարափ, 9. իիմնարկ:

46

Ո՞ր բառերի (բառակապակցությունների) միայն առաջին բաղադրիչն է գրվում մեծատառով.

1. ՊԱՐՍԻՅ ԾՈՅ, 2. ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՐԱՆ,
3. ՀՅՈՒՍԽԱՍԼԱՆՏՅԱՆ ԴԱՇԻՆՔ, 4. ՀՈՒՄԵԱԿԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹՅՈՒՆ,
5. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՎՐՈՍ, 6. ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ, 7. ՀԱԿՈԲ ՄԵՂՄՊԱՐՏ,
8. ՊՈՂՈՍ ԱՌԱՋՅԱՆ, 9. ՎԱԶԳԵՆ Ս ԿԱՅՈՂԻԿՈՍ:

47

Տրված բայաձևերից որո՞նց կազմությունն է սխալ.

1. փախնել, 2. տուժվել է, 3. հեռացի, 4. մոտեցրո՞ւ, 5. քողող, 6. դիպել է, 7. մի՛ խոսա, 8. հիշեցրեցի, 9. խոնավացնող:

48

Պնդումներից որո՞նք են սխալ Մ. Նալբանդյանի վերաբերյալ:

1. Հայ գրական քննադատության հիմնադիրներից է:
2. Առաջին անգամ կիրառել է հայրենի չափը:
3. Աշխարհաբարով գրված առաջին գեղարվեստական ստեղծագործության հեղինակն է:
4. Գրել է միայն չափածո երկեր:

49

Քարդ ստորադասական նախադասություններից որո՞նք են սխալ փոխակերպված պարզի:

1. *Այն օրից, ինչ որդիս մեկմել է երկրից, կարոտի որդը բոյմ է դրել իմ սրտում:*
Որդուս՝ երկրից մեկնելուց հետո կարոտի որդը բոյն է դրել իմ սրտում:
2. *Ես, որ աշակերտել եմ բատերական արվեստի համաշխարհային դեմքերին, հայրենիքում անվտանգությունների դասեր էի առնում Արմենյանից:*
Ես՝ բատերական արվեստի համաշխարհային դեմքերին աշակերտածս, հայրենիքում անվտանգությունների դասեր էի առնում Արմենյանից:
3. *Ծովմ այնքան հանդարտ էր, որ թվում էր շքեղ կտավից իջած անշարժ պատկեր:*
Ծովը շքեղ կտավից իջած անշարժ պատկեր թվալու չափ հանդարտ էր:
4. *Ես չեմ պատմում այն բանաստեղծի մասին, որ մակույկով ճեմելիս իրեն ծովմ է մետել:*
Ես չեմ պատմում բանաստեղծի՝ մակույկով ճեմելիս իրեն ծովը նետելու մասին:

50

Ո՞ր նախադասություններն են գրաբարով:

1. Ապա տայր հրաման Շապուհ արքայ Պարսից բերել շղթայս և արկանել ի պարանոցն Արշակայ:
2. Տե՛ր արքա, ավելի կը մեղանչես, երբ գահդ թափուր թողուս, որուն վրա միշտ հառած են Պարսկաստանի արյունորուշ աչքերը:
3. Յետ այսօրիկ ապստամբեաց ի թագաւորին հայոց եւ ձեռին իշխանութեանն տանն հայոց թագավորին:
4. Եթող զարքայն Հայոց եւ զնաց Սահամուտ տէր Անձտեաց, եւ ընդ նմին իշխանն Սեծի Ծոփաց:
5. Ծապդեր եմ ջրի նման, ի յօտար երկիր կու զնամ:

Բ մակարդակ

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում մ:

- 1) ա-բրոս, ա-պաճոյճ, բա-թիշ, թ-բուկ
- 2) ը-բոշխնել, ա-քարիշտ, բա-քասել, ա-քարտակ
- 3) ա-թիոն, ա-բոխ, բա-թիո, ա-քասիր
- 4) վերա-քարձ, թ-թիկ, զա-թիկ, ա-քարբառ

52 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (կապակցությունների) բաղադրիչներն են գրվում միասին:

- 1) (սերնդե)սերունդ, քարե(դարյան), տարեց(տարի), նոր(ջուղայեցի)
- 2) վեց(հարկանի), այր(ու)ծի, ի(սպառ), քափ(քրտինք)
- 3) նոր(անկախ), ոռմանա(գերմանական), լեզվա(ոճական), ըստ(իս)
- 4) օրն(ի)բուն, խոսքի(մասային), հարավ(արևելյան), ի(լրումն)

53 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն ունեն միևնույն ածանցը:

- 1) ապերասան, ապառաժ, ապակատար
- 2) մոլորակ, խաժակ, խոյակ
- 3) ունակ, տեսակ, հարսնյակ
- 4) ապշահար, ապերախտ, ապառիկ

54 Ո՞ր նախադասության մեջ բառագրծածության սխալ կա:

- 1) Ֆիզիկոսը Օրսֆորդի համալսարանից միջազգային գիտաժողովին մասնակցելու հրավեր էր ստացել:
- 2) Բազմազբաղ լինելու պատճառով ընկերու ստեպ-ստեպ է ամառանոց գալիս:
- 3) Կողմերի անպատճախանատվության և անփութության հետևանքով այդքան կարևոր պայմանագիրը լուծարվեց:
- 4) Ցոփի ու շվայտ կյանքով ապրող որդիները վերջնականապես սնանկացրին իրենց հորը:

55 Ո՞ր նախադասության մեջ մակրայ կա:

- 1) Մարիան մինչև վերջ շլսեց և շարունակելով իր մտքերի թելը՝ կրկին ինչ-որ հարց տվեց հարսին:
- 2) Վերին կարծ շուրջը մի ակնթարթ արագությամբ իջնում էր, դիպչում ստորին շուրջին և երևան հանում շողացող ժամանութեամբ:
- 3) Ես սիրում եմ նստել ամեն իրիկուն Պատուհանիս առաջ երկար ժամեր:
- 4) Սի բան, ինչ ես սիրում էի այդ զեր ու կենսախինդ մարդու մեջ, այն էր, որ երբեւ ինձ խրատներ չեր տալիս, որը ինձ համար հազվագյուտ շնորհ էր:

56 Ո՞ր նախադասության մեջ շաղկապի սխալ կիրառություն կա:

- 1) Եթե փախստականները անմիջապես ճանապարհ ընկնեին, ապա ժամանակին կհասնեին քաղաք:
- 2) Նա ինչո՞ւ չառաջարկեց, որպեսզի այդ հարցն էլ ընդգրկվեր օրակարգում:
- 3) Այդ միջադեպը, որին նա պատահարար էր ներկա գտնվել, թեև վաղուց էր կատարվել, սակայն չէր մոռացվել:
- 4) Դու ոչ միայն դրժել ես խոսք, այլև դիմել ես սաղբանքների, համախմբել դավադիր իշխաններին:

57

Ո՞ր նախադասության մեջ անկանոն բայ չկա:

- 1) Բայց աչքերը մեր արևներ չտեսան, Եվ մեր սրտերը՝ լուսավոր հեռուներ:
- 2) Էլի գարուն կզա, կբացվի վարդը:
- 3) Ամեն վայրկյան սիրով տրտում ասում եմ ես՝ մնաս բարով:
- 4) Դեպի արևը դարեր ու դարեր թռի՛ր, ալացի՛ր, ազնի՛վ քարավան:

58

Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործող խնդիր կա:

- 1) Փոքրահասակներից մի քանիսը գոզնոցով իրենց դեմքը ծածկեցին և պահպեցին ինձանից:
- 2) Գյուղական գրազրի բղավոցից նա սթափվեց ու բեռը շալակին՝ վերադարձավ ձիու մոտ:
- 3) Դե իմ անունով երդվի՛ր, անզգա՛մ, Որ էլ Սարոյին դու չես սիրելու...
- 4) Տեսնելով կրկեսում վալս պարող այդ ձիուն՝ ես զգացի, որ ինձ համար թանկ է բեռնաձին, որ մշտապես քրքրվում է բոռերից:

59

Քարդ նախադասություններից որի՞ ստորադաս նախադասության պաշտոնն է սխալ նշված:

- 1) Զգացվում էր՝ Վահանն ասածիս վրա ինչ-որ բան էր մտմտում: (*Ենքակա*)
- 2) Սինչն իիմա էլ ինձ թվում է, թե իմ այդ ստորագրությունը տպված էր ոսկե տառերով: (*ուղիղ խնդիր*)
- 3) Երեկոյան, երբ մենք բաց էինք թողնում մեր թոուցիկները, քաղաքի վրա կարծես լողում էին տասնյակ լուսիններ: (*բացահայտիչ*)
- 4) Հազրոյի հայրենիքը եղել էր քարոտ Սասունը՝ այդ խուլ երկրի ամենախուլ անկյունը, որտեղ ձորերը դառնում են կիրճեր, լեռների գագաթները՝ ապառաժներ: (*որոշիչ*)

60

Ուղղակի խոսքի փոխակերպման ո՞ր տարրերակն է ճիշտ:

- *Տիկի՞ն, ես Ձեզ չեմ հասկանում և չեմ հավատում Ձեր անկեղծությամբ, - ասաց երիտասարդը:*

- 1) Երիտասարդն ասաց տիկնոջը, որ նա իրեն չի հասկանում և չի հավատում իր անկեղծությանը:
- 2) Երիտասարդը տիկնոջն ասաց, որ ինքը նրանց չի հասկանում և չի հավատում նրանց անկեղծությանը:
- 3) Երիտասարդը տիկնոջն ասաց, որ նա նրան չի հասկանում և չի հավատում նրա անկեղծությանը:
- 4) Երիտասարդն ասաց տիկնոջը, որ ինքը նրան չի հասկանում և չի հավատում նրա անկեղծությանը:

61

Պնդումներից որո՞ւմ սխալ կա:

- 1) Նորավեաը (նովել) փոքրածավալ արձակ ստեղծագործություն է, որտեղ գործողությունները զարգանում են արագ և սրբնթաց: Այն ունենում է կտրուկ ու անսպասելի ավարտ:
- 2) Ողբերգությունը և կատակերգությունը պատկերում են կյանքի երկու ծայրաթերթ՝ ողբերգականը կամ ծիծաղելին:
- 3) Հայ գրականության մեջ քննարական պոեմի դասական օրինակներ են Ա. Խահակյանի «Աբու-Լալա Մահարի» և Հ. Թումանյանի «Անուշ» պոեմները:
- 4) Առակը այլարանական բովանդակությամբ փոքրածավալ ստեղծագործություն է և հաճախ ավարտվում է բարոյախրատական եզրակացությամբ:

62

Ո՞ր բառն է բաց քողած:

Աչքերը սև - սև,
Արևերի պես անշեց,
Գալարում էր մեջքը թերև
Ծաղկանկար շալի մեջ:

- 1) հակինքներ
- 2) արևներ
- 3) ողկույզներ
- 4) կայծակներ

63

Բառագույզներից քանի՞սն են կազմված հոմանիշներից.

Ափովիել-անորել, ոստոստալ-դայլայլել, տարտամ-անորոշ, դրվատել-գովարանել, ասպնջական-ժլատ, շաղակրատ-դատարկախոս, հերքել-ժխտել:

64

Նախադասություններից քանիսո՞ւմ վաղակատար ձևաբայ (կախյալ դերքայ) կա:

- Իջել է շուրջը մի անհուր իրիկնաժամ...
- Ինչպես կարող էր հանգիստ նստել, երբ արդեն գիտեր այդ մասին:
- Ես եղել եմ, կամ, կլինեմ հար ու հավետ, ինչ կա որ:
- Չորք ու բարան խորտակել եմ, Նրա բերդը՝ միշտ կանգուն:
- Ասել միայն բարի խոսքեր. Ահա մի բան, որ տրված չէ շատերին:

65

Հնդգծվածներից քանի՞սն են ուղիղ խնդիր:

Մոկաց իշխանը՝ Արտակը, իշավ նժույզից, սանձը տվեց թիկնապահին և զգուշորեն մոտեցավ այն խրճիթին, որտեղ բողել էր իր սիրած աղջկամ Անահիտին, որը վաղուց կարոտ էր ապարինման:

66

Ո՞ր բառերում ածանցի հնչյունափոխություն կա.

1. վարչություն, 2. վերնաշեն, 3. պատմաբան, 4. մարդկային, 5. խորհրդավոր,
6. ահազնանալ, 7. գետնամած, 8. աշխուժանալ, 9. մատուցարան:

67

Ո՞ր նախադասություններում կետադրական սխալ կա:

1. Դարոցը գյուղի ցածրադիր մասում է՝ գետավին. մի քանի անգամ հեղեղը ներս էր լցվել, պատերը խոնավ էին ու տեղ-տեղ մզլած՝ քայրայված:
2. Պատահում էր՝ աչքերի փայլատակումին հաջորդում էր դանակի փայլատակում, և այդ երկու փայլակներին ընդառաջ էր զնում նա սրերից ավելի հզոր իր խոսքով, և տիրում էր խաղաղություն:
3. Չնայած նախընթաց ամբողջ օրը ճանապարհորդել էի՝ երեկ շատ վաղ արթնացաւ:
4. Դիլան դային տեսավ՝ ինչպես արնոտ միրհավը մամոռու քարից վայր ընկավ թփուտների մեջ և ափսոսանքով նայեց միրհավի հետևից:
5. Սիրհավն էր. զգույշ փոխում էր արնագույն տոտիկները և կտուցով փորփրում լորենու՝ վաղուց դեղնած տերենները:
6. Զգալով, որ իր գործը լավ է կատարել՝ Ամալյան մի անգամ էլ անթաքույց հաճույքով զննեց սեղանը՝ բաց չթողնելով ոչ մի մանրութ:

Պիզայի նշանավոր աշտարակը՝ Խոտայիայի տեսարժան կոթողներից մեկը, որի շինարարության համար պահանջվել է մոտ 200 տարի, կառուցումից կարճ ժամանակ անց սկսել է թերվել, և մինչև այժմ թերման գործընթացն ավարտված չէ։ Նրա թերությունը անհանգատություն է պատճառում պատմամշակութային հնությունների պահպանման խնդիրներով գրադարձներին։ Ամրող աշխարհի գիտական միտքն այսօր միշտցներ է որոնում թեր աշտարակի շտկման համար։

Համանման աշտարակ կար Անգլիայում Լոնդոնից 100 կմ հեռավորության վրա գտնվող գավառական մի քաղաքում։ Դրա շինության հիմքում հողը մոտ երկու մետր փոս էր ընկել՝ մոտ հինգ աստիճանով թերելով աշտարակի դիրքը։ Կառույցը փրկելու նպատակով բնակիչները, որքան էլ տարօրինակ է, դիմել էին մի զինվորականի, որը ճարտարապետ չէր։ Վերջինս, ուսումնասիրելով հիմքի հատվածը, եզրակացրել էր, որ աշտարակը կառուցված է հեղուկ պարունակող կավահողի վրա։ Ժամանակի բնրացրում հեղուկը հոսել է, իսկ կավահողը՝ ծանրության պատճառով նատել։ Նա հրահանգել է փոս ընկած մասի հակառակ կողմում փորել հողը, խողովակներով հեղուկը հանել և աշտարակի պատերից կախել մետաղյա ծանրոցներ։ Զարմանալի է, քայլ թերությունը մի քանի ամսում շտկվել է, և աշտարակը մինչ օրս ուղիղ կանգնած է։

1. Ծատերին ոգևորում է Պիզայի աշտարակի վերականգնման փորձը, սակայն այն կիրառելի չէ անգիտական աշտարակի նկատմամբ։
2. Անգլիական աշտարակի թերությունը շտկվել է նրա՝ մոտ երկու մետր փոս ընկած մասի հակառակ կողմից ջրերը խողովակներով հանելու միշտցով։
3. Ի տարբերություն անգիտական աշտարակի՝ Պիզայի աշտարակը ի սկզբանե նախագծվել և կառուցվել է որպես թեր աշտարակ։
4. Պիզայի աշտարակի թերման աստիճանը նույնն է, ինչ Լոնդոնից քիչ հեռու գտնվող աշտարակինը։
5. Անգլիական աշտարակի թերվելու պատճառն այն էր, որ կառուցված էր հեղուկ պարունակող կավահողի վրա։

1. Բարդ նախադասությունների բաղադրիչ նախադասությունները կարող են միանալ շաղկապներով, հարաբերական դերանուններով կամ առանց դրանց։
2. Եթե բարդ նախադասության բաղադրիչ նախադասության կազմում կա որովհետև, թեև, որպեսզի շաղկապներից որևէ մեկը, ապա այդ նախադասությունը պարտադիր ստորադաս է։
3. Մինույն բարդ նախադասության կազմում միաժամանակ չեն կարող լինել և համադասությամբ, և ստորադասությամբ կապված բաղադրիչ նախադասություններ։
4. Ոչ բոլոր բարդ ստորադասական նախադասություններն են փոխակերպվում պարզի։
5. **Այս, այդ, այն** ցուցական դերանունները գերադաս նախադասության կազմում կարող են հանդես գալ որպես հարաբերյալ։
6. Բարդ նախադասության կազմում չի կարող լինել միակազմ բաղադրիչ նախադասություն։

**Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել Շիշտ է, Միայլ է, Չգիտեմ
տարրերակներից որևէ մեկը:**

1. Բոլոր գոյականները թե՛ եզակիում, թե՛ հոգնակիում կարող են որոշիչ հոդ ստանալ:
2. **Չ** հոդը կարող է լինել ստացական կամ դիմորդ:
3. Բաղաձայնով վերջացող բառը կարող է ձայնավորով սկսվող բառից առաջ ստանալ **թ** հոդ:
4. Գրական արևելահայերենում ստացական հոդ ունեցող բառը անձնական դերանվամբ հատկացնութիւն չի կարող ունենալ:
5. **Ս** հոդն արտահայտում է ցուցական և փոխադարձ դերանունների իմաստ:
6. **Ս, թ** հոդեր ունեցող գոյականները որոշյալ առման են: